

Čís. 12007.

U soudu faktury podle § 88, druhý odstavec, j. n. mohou býti podány nejen žaloby uvedené v prvním odstavci tohoto paragrafu, nýbrž ve š k e r é žaloby vyplývající z obchodů, o něž jde. Spadá sem najmě i nárok prodatele proti kupiteli na vrácení zboží jako důsledek odstoupení od smlouvy, jež bylo ujednáno tím, že si prodatel vyhradil vlastnické právo ku prodanému zboží až do jeho zaplacení.

(Rozh. ze dne 20. října 1932, R II 404/32.)

Žalobou, zadanou na fakturovém sudišti, domáhal se prodatel na kupiteli vrácení zasláného zboží, uváděje jako důvod, že byla umluvena výhrada vlastnického práva až do úplného zaplacení kupní ceny. K námitce místní nepříslušnosti soud prvě stolice žalobu odmítl. D ů v o d y: Žalobkyně opírá příslušnost tohoto soudu o sudiště faktury podle § 88 druhý odstavec j. n. Soud faktury jest ve své podstatě soudem splniště, který jest podle zákona založen zvláštním způsobem, totiž zasláním faktury, opatřené doložkou splatno a žalovatelná, nejpozději současně se zbožím a jejím přijetím bez námitek. Pokud může býti soud splniště ujednan, pro která právní jednání lze tento soud ujednat, určuje § 88 prvý odstavec j. n. Podle tohoto ustanovení lze soud splniště sjednat pro tato právní jednání: pro žaloby o určení, zda tu je smlouva, čili nic, na její splnění nebo zrušení, na náhradu pro nesplnění nebo nenáležitě splnění. Vypočítává tedy zákon přesně právní jednání, pro která tento soud může býti sjednan. V souzeném případě nejde však o žádné z právních jednání, jež uvádí zákon. Žalobkyně domáhá se vrácení zasláného zboží a jako důvod pro to uvádí, že platně smluvila výhradu práva vlastnického až do úplného zaplacení. Jest tedy právním důvodem této žaloby vlastnictví žalobkyně, jde tedy o žalobu vlastnickou a nejde o žádný z právních důvodů, jež uvádí § 88, prvý odstavec, j. n. Poněvadž jde o žalobu vlastnickou, nemá soud splniště v tomto případě místa. Také nelze říci, že soud splniště jest tu proto, že žalobkyně své právo vlastnické mezi jiným vyvozuje z doložky na faktuře. Soud faktury platí sice zásadně i pro všechna vedlejší ustanovení dodací smlouvy, jestliže byla faktura bez námitek přijata. V tomto případě však nejde o vedlejší ustanovení dodací smlouvy, v tomto případě se domáhá žalobkyně vrácení zboží na základě svého vlastnictví, tedy něčeho, co s dodací smlouvou samou nesouvisí. To vysvitá také z rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 31 sb. n. s., v němž nejvyšší soud uvádí, že soud faktury platí i pro ta vedlejší ustanovení dodací smlouvy, jichž smlouvením bylo prostředkem k uzavření nebo plnění smlouvené kupní smlouvy. Tvrzená výhrada není však prostředkem k uzavření, ani k plnění smlouvy. Nebyl tedy v tomto případě soud splniště platně založen, dovolaný soud není podle § 88 druhý odstavec j. n. příslušný. R e k u r s n í s o u d zamítl námitku místní nepříslušnosti. D ů v o d y: Příslušnost faktury podle § 88 j. n. jest zvláštním zařízením kupeckého práva a pozbylo by ceny pro potřeby obchodu, kdyby uzavřený obchod, jenž mnohdy zahrnuje v sobě několik podle právnických pojmů od sebe od-

lišných smluv, musil býti rozkládán na tyto své právnícké prvky a kdyby pro každý z nich měla platiti odlišná soudní příslušnost. Podle § 88 druhý odstavec j. n. mohou v místě platebním býti podány všechny žaloby z dotyčného obchodu, nejen tedy o kupní cenu, nýbrž i o vedlejší nároky, jež souvisí hospodářsky s obchodem, pro něž bylo založeno fakturové sudiště. V souzeném případě jest tu fakturové sudiště.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolacímu rekursu nelze přiznati oprávnění. Jest přisvědčiti právnímu názoru rekursního soudu, že u soudu faktury podle § 88, druhý odstavec, j. n. mohou býti podány na rozdíl od prvního odstavce téhož paragrafu nejen žaloby uvedené v tomto prvním odstavci, nýbrž veškeré žaloby z obchodů, o něž jde (srovnej Hora, Československé civilní právo procesní, 3. vydání I, str. 192 a Neumann, komentář k § 88 j. n.). To platí i pro žalobu, jíž se žalobkyně domáhá vrácení prodaného zboží, uplatňujíc právo k odstoupení od smlouvy, jež bylo ujednáno tím, že si žalobkyně vyhradila právo vlastnické k prodanému zboží až do jeho zaplacení (srovnej rozhodnutí čis. 7704 sb. n. s.). Prozatím jde jen o řešení otázky, zda žalobkyně může u soudu faktury uplatňovati také právo na vrácení zboží. Zda jí toto právo vůbec přísluší, či nepřisluší, poněvadž prý si vůbec nevyhradila platným způsobem právo vlastnické, musí zůstatí vyhrazeno sporu ve věci hlavní.

Čís. 12008.

**Společenstva podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čis. 70 ř. zák.
Vyloučení člena ze společenstva lze s jeho souhlasem odvolati.**

(Rozh. ze dne 20. října 1932, Rv II 388/31.)

Žalobce domáhal se na žalovaném společenstvu výplaty vkladu, tvrdě, že byl usnesením představenstva a dozorčí rady žalovaného společenstva ze dne 30. listopadu 1927 ze společenstva vyloučen. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolatel napadá rozsudek odvolacího soudu pro nesprávné právní posouzení věci (čis. 4 § 503 c. ř. s.), leč neprávem. Dopisem ze dne 30. listopadu 1927 bylo dovolateli ovšem oznámeno, že byl usnesením představenstva a dozorčí rady žalovaného společenstva z téhož dne vyloučen ze společenstva na základě § 5 čis. 3 stanov. Avšak podle zjištění odvolacího soudu, jež dovolatel nenapadá, prohlásil dovolatel začátkem prosince 1927 k přednostovi společenstva, že by zůstal nadále členem, že již nebude pracovati u nečlenů, načež mu přednosta odvětil, že tudíž